

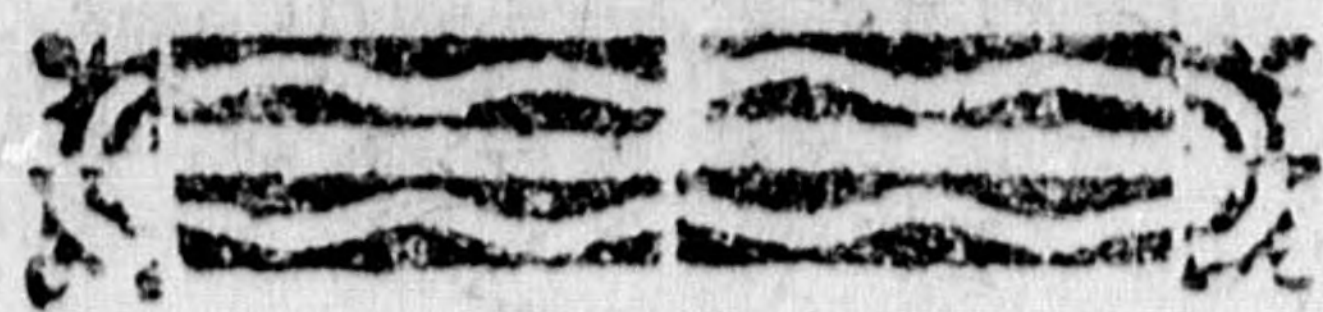
A' ROMAI TSASZARI ÉS AP. KIRALYI FELSÉG-
NEK KEGYELMES ENGEDELMÉVEL.

Indult BÉTSBÖL Szeredán 28. Januáriusban 1789.

A' Bűnnek ebül-öszült *portzio* szedője — az egész Világnak közönséges *Komendérazója* a' *Halál*, amaz Erdélyi Nagy - Hertzegségbeli fő *Komendérazónak* *Fábris* Urnak bölts *Komendérozását* irigyelvén, ötet, a' múlt Pénteken vett *Tudósítás-szerint*, a' múlt hetekben, az élők *Sergéből* a' hóltak' *Táborába Komendérazá.* — De fel - sült! mert, a' mint Bétsben beszélik, ő Felsége leg-ottan *Hertzeg Hohenlohét* tévén helyébe, az *Ejopus* után sok igazat mondott *Fedrus-szerint*, tsak a' *Név* változott. Erdély hasanió bölts *Vezért* nyert helyébe.

Az Auszriával frigyos Orosz-országna, a' Porta ellen, az ajtó küszöbében álló tsatázása hogy fog elkezdedni? ez a' kérdés forog a' Politikusok között.

Austria, az ujjal mutató Környülállások-szerint, a' Tábor fog a' sikra ki-állittai. Az edgyiket Bözsiában,

niában, a' másikat Szerviában, az harmadikat Oláh-országban, és — A' következő dolgok' ábrázotját előre mutogató Politikusok' tükre-szerint, az első véres tsatázásoknak Moldova és Oláh-ország fog ajtót nyitani. Itt egy *Orosz* és *Austriai* 60-ezer főből álló Tábor leg-előbb-is *Bukorestet* vévén - meg, magát egész Oláh-országban ki-terjeszti és meg erősíti, mely által a' 2 Frigyesnek a' tzelja tetszik-ki, hogy bal-felől *Bender* Várától, mellyet már *Orosz* Gen. *Gallitzin* és *Szoltikov* kemény ostrom alatt tartanak, minden közösülés el-gátoltasék, jobbról pedig *Belgrádhöz* jobb móddal férhessenek: a' Dunát el-rekeszthessék, és a' Török nagy Tábortól, ha Szerviába találna jöni, a' költöztető 's eleséget-hordó Táborszekerek' útját vagy el-zárhassák, vagy terhessé tegyék. — Az *Austriai* nagy Tábor leg-előbb-is egészfzen *Belgrádra* fog-tekinteni, mind szeme eleibe függesztett tzelra, és — Valamint tavaly el-veszték a' Törökök *Otzakovat* a' Bánátban; mivel ide és nem *Krimiába* mentenek; ugy az idén *Beszszarábiában* fogják el-veszteni *Belgrádot*; mivel ebben az esztendőben a' magok erejeknek nagyobb részét ide fordítani kéntelenítettnek, hogy az *Oroszok* *Konstántzinápolyba* ne-mennyenek. — *Boszniában* az *Austriaiak*nak leg-első figyelmetességeket-is *Grádiska* fogja magára vonni, annakutánna *Bányaluka*. Minden készülétekből a' tetszik-ki, hogy az idén a' tsatázás hamar el-kezdődik; de az első lépés Oláh-országban fog-lenni; és *Albániában*-is a' Törökök ellen minden készülétek meg-vagynak téve. — Az *Oroszok*' készülétei arra mutatnak, hogy ezek 2 nagy Tábortal kezdnek a' tsatához. Az edgyik és a' nagyobb

bik Bendertől addig meg-nem mozdúl, míg ezt meg-nem veszi. Annakutánna *Bilogorod*, *Kilia-Nova*, *Ismail*, *Ifsaccia* és más Belzszarábiai helyekre 's erősségekre üt. A' második Tábor *Románzov* alatt olly készületeket tészzen, hogy *Gallatz*, *Brailov*, és az edgyesült Auszriaiakkal *Bukorestre* ülsön. A' Fekete-Tengeren lévő Orosz hajós Seregnél, az apróbb hadakazó hajók, mellyek a' Tengeri tsatornáokban könnyen foroghatnak, és a' nagy Török-hajók elöl el-repülhetnek, meg-szaparittattak. Mind-ezeket a' *Khotzim*' és *Otzakov*' szerentsés meg-vétele, mind a' Nagy-Vezérnek, mind a' *Kapután* Balsának tavaly futott pályája hirül adván Konstantinápolyban: a' *Szultán* refzket a' Tsászári-székekben, a' Nagy-Vezér és *Kapután* Bafa várják a' magok jutalmokat, a' Divány és az azt alattomban hadizenésre ösztönözött Anglus Követ *Ainszli* Ur nem tudják mi-tévők légyenek; a' Nép a' dühöség' belső-tüzétől lángal, mellyet a' *Muftitól*, a' *Szultántól* és az egész Diványtól, a' *Mahumed* petsétje alatt, élet-veszedelmével fenyegetődző minapi parantsolat-is alig tartoztathatta attól, hogy egész Konstantinápoly a' dühöség' hammává nem leve. *Egyiptom* és *Karamánia* teli belső-pártütéssel, zenebonával. — Mit tsinál ennyi fok keserü gyümöltsel a' Porta? tellyes erővel és lángal égő tüzzel készül az ujj tsatára; de készülnek mások-is — mert

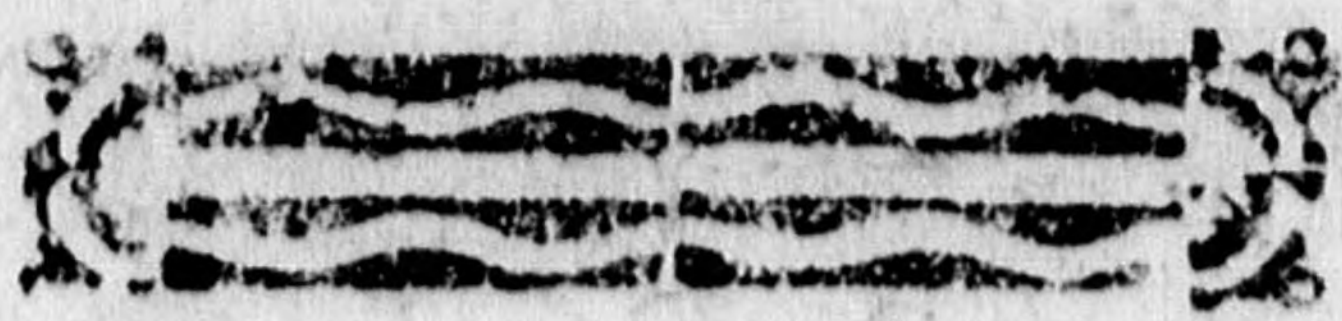
A' *Bánátból* azt irják: hogy noha itten még eddig egész tsendességben vagyunk-is a' mi szomszédainkal, mindazáltal a' szorgalmatos hadi-készületek egy nem sokára el-kezdődő tsatázást képzel-

tetnek mi-velünk. Kapitány *Bronovátzki* a' maga rendeletlen szabad seregét rendes Sereggé tsinálta, és azt 4 egész Kompániákra akaryán pótolni, nyakra före Verbúál, és egy Divisió szabad Húzárságot-is akar fel-állítani. — Fő-Stráfamester *Kláin* 3000 főből álló Szabad-seret akar Erdélyben fel-állítani, mind Nemes ifjakkból, kik lovasok és gyalogok lesznek elegyesen, egy nem elégé hiteles tudósító-szerint. — A' Felséges Tsászár, és *Laudon* mennek a' jövő hónapban. Az utólsó Horvát országba a' maga Táborához, és sokon ugy vélekednek, hogy minekutánna a' kemény nyakú Bosznyákokat a' maga jármába fogta, balra Belgrád-felé szándékoznék lábujhegyen lapódni, a' midön Szemlin felöl-is egy más Tábor tüzet gyújtana — Hogy a' Nagy-Vezér, a' *Kapután* Bala, némely Lengyel *Mágnások* és egy nagy Hatalmoságnak fő Vezére *Bendernél* az edgyütt tartott tanátskozásra öszve-gyűlve lettenek legyen, azt nem tsak hozzá-vetésből hirlelik, hanem a' környülállásokból bizonyoson ki-is akarják hozni. Mi-lett volna ebből, ha ezek *Bender* Várával edgyütt el-fogottattak volna? — Egy Dec. 15-dikén Konstantzinápolyból költ Levél-szerint a' *Persákat* az *Oroszok* a' Porta ellen fel-piszkálták. — Dánia a' Svéd-eránt font fegyver-nyugvás kötelét el-szakasztotta, a' mint az ujjobb Levelekben közönségesen irják. — már e' sokot jelentő lépés!! midön Dánia sem a' Pruszusz, sem az Anglus fenyegetésre nem fülel. Az effélék terjeszthetik még meszszebb a' háborúság' tüzet. — A' F. Tsászáról az a' közönséges vélekedés, hogy leg-előbb Tseh-országba menendő

menendő *Pless* és *Therésia* Várainak megtekintésére; de hogy itt marad-e, *Péttersburgba* vagy másu-
va megyen-e innen, a' külömbező vélekedések-sze-
rint, azt a' hátra lévő környülállások határozzák-
meg. Ez a' két Vár a' leg-nagyobb ostrom ellen
van készen; most a' Vár-fokok spékeltetnek ágyuk-
kal. Éjjel nappal mennek a' költöztető Tábori sze-
kerek Bétsből oda. A' Rékluta-szedés a' leg-na-
gyobb mértékben foly. — Tseh-országban 2 Tábori
élésházok állittatnak-fel. Edgyik a' *Caszlani*, a'
másik *Szaázeri* kerületben. — Némely Német Leve-
lekben az iratik, hogy tsak Magyar-orzágnak 4 mil-
liom mérő búzát és zabot kelletnék adni a' hadi-
élésházokba, és — Ha ő Felsége Tseh-országban
találna maradni, G. *Hadik* Ur ő Excellentziája len-
ne a' Nagy Tábornak fő Vezére. Ezek mind olly
hírek, mellyek közönségesek; de az el-hitelre sen-
kit sem kényszerítenek. — Feldmarsal *Lasci* vizsza
érkezik a' múlt héten a' feredőből kivánt egétség-
ben, és útnak készül. — Bétsben 5 Kompánia Pat-
tanyus parantsolatot veve a' múlt héten a' minden
órán lehető indulásra, kik Tseh-ország felé indul-
nak. Bizonyos az, hogy 120-ezer fegyveresekből álló
hadi-rendünk leszen itten, és a' Bétsiek ezek-eránt
a' Tseh-országba való minden-napi költözke-
dések eránt igen nagy érzékenységgel vagynak. A' Berli-
ni Tudósítások-is egész Pruszziában hadi-mozgást ir-
nak, és egy más Levélből azt olvassuk, hogy egy
idegen Hatalmoságnak Követje, ki álortza alatt
titkon Berlinben lappong, a' Királlyal és némely
Külső Ministerekkel szüntelen tanátskozásban va-
gyon, mely tanátskozás a' mostani háborút illetné.

*Szyrmiából Jan. 7-dikén az iratik, hogy a' Ser-
viai Seráskier Bafa, ki egyfzersmind Belgrádi Ko-
mendáns-is, olly parantsolatot vett vólna a' Nagy
Vezértől, hogy magát a' fegyver nyugvás kötelibe
font előre jelentendő 10 napokhoz ne-tartsa, mert
a' Porta erről semmit sem tud, 's nem-is akar tud-
ni. A' miéink-is el-vették Szemlinben a' parantso-
latot, hogy jó kalap alatt áljanak. — A' Közönséges
Levelek-szerint a' Szabad-fergefeknek számát 30-ezer-
re akarják nevelni, minthogy ezek, a' szabad pré-
dára nézve, a' múlt esztendőben is igen nagy hasz-
nokokat tettek. Ujj-Palánkában és Péterváradon egy
néhány 1000 má'fa marha-húst főznek Kádakra, a'
jelen való időkben, mivel jónak találták Szabátsot,
Dubitzát és Novit az eleségbéli dolgokkal előre jól
el-készíteni.*

*Pétersburg. „ Az a' Kurir, ki leg-előbb Oszakov
meg-vételéről hirt vitt a' Tsászárnénak Pétersburgba
Obeszlájd. Bauer vala, fia az ezen a' Neven meg-hólt
hires Vezérnek. A' Tsászárné más-nap el énekelté a'
Te Deum Laudamust, mely alatt a' Várban min-
den ágyuk gyözedelmi hangot adának, és a' Kurirt
Obessternek tévén ő Felsége, annak 1000 arannyokat
ajándékoza. Feldm. Hertz. Potemkint pedig a' Szent
György első rangú Nagy-rendével tisztelé-meg, mel-
lyet néki leg-ottan egy arany táskában, melyre az
Oszakov meg-vétele le-vala metzve, el-küldé, egy
Brilliátal gazdagon ki-rakott kardal edgyütt. A'
Potemkin Táboránál pedig minden Tiszt a' kiseb-
hiktől fogva a' nagyobbig egy egy grádits fogot
lépett a' rangban és tiztségben.*

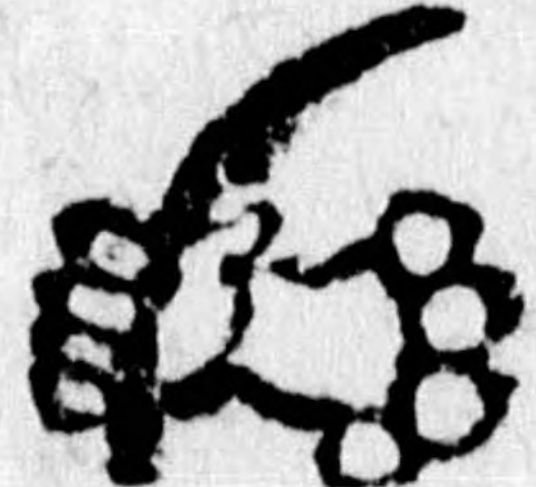
*Konstantzinápoly: „ Egy Görög Kereskedő olly
Levelet vett innen, melyben az iratik, hogy Kon-
stantzinápoly és ennek Vidéke reng a' fegyveres Nép
alatt; kik az ujj tsatázásra már Asiából oda érkez-
tenek, mellyet a' Török még Télnek idején soha
sem tselekedett. — Némely Politikusok azt akarják
hinni, hogy bizonyos Keresztény szomszédjai a' Por-
tának annyi hadi-hajót ígértek kész pénzért, a' men-
nyire szüksége van; sőt már sok hajók még tavaly
meg-érkeztenek vala.*

Varsó. „A' Lengyelek az Orosz Ujvar ellen álhatatosok, és a' Pruszszus Tábor már költözik a' Lengyel-határra; töllünk-is majd minden nap indulnak arra-felé a' Sergek.

Az a' közönséges hir Bétsben, hogy valameddig a' háborúnak vége nem leszzen egy Tisztnek-is a' F. Tsászári Tábornál fegyverét 's rangját le-tenni szabad nem leszzen.

Meg-indúlt már Bétsben az ugy nevezett Különös Hadi - Levél-is, mely mindenkor a' Hadi - Tanátstól ki-adott hireket foglalja magában; mi-is ezt, az idén-is a' Kardos - kéz alatt, e' -képpen közöljük az Érde mes Olvasókkal:

 A' Románzov Táborától Jassiból Tudósíttatunk, hogy olly rendelést tett vala a' nevezett Feldmarfal Gen. *Kaminszkinek*, hogy a' vele lévő Sergekkel az ellenséget egészfzen *Ganguráig* — 's ha a' szükség ugy hozza tovább-is vadászfza-fel. Ezen Generál a' maga Sergét 3 részekre osztván, olly móddal indúla-meg három-felé, hogy ezen Sergek egymástól bizonyos hátrálással és közzöl állanak vala: a' Nehéz Tábori-készületeket (ágyu s. t.) pedig, mellyek a' nagy hónak miatta nem vitettethetnek vala, 2 Batalionoknak őrizete alatt *Kitsénauban* és *Thutfuléniban* hátra-hagyá. Ezek a' Sergek a' vég-hetetlen hóban és hidegben a' magok ki-rendelt út-jokat, mellyet hofzfzos vólna ide irnunk, követvén; a' fő Vezérnek minden rendelése egyenesen arra tze-loz vala, hogy a' *Gangurában* fekvő 900 főből álló Ellenséget, kikkel 3 Szúltán vala, ne tsak el-kerges sék, hanem egészfzen körül kerittsék; de a' homályos ködös idő miatt, azon Sereg, mely ezeknek

szaladható útjaikat el-állani vólt ki-rendelve, a' má-
ga ki-szabott állására idején nem érkezhelvén, a'
többi előbb *Gargurára* ütött, hogy sem ezek sza-
ladó útjokban lehettenek vólna az ellenségnek. In-
nen azért az ellenség egy *Kajnár* nevü faluba sza-
ladván, onnan az Oroszoktól 20-dik Dec. egy *Szal-
kutza* nevü helységbe kergettetvén mintegy 700 Ta-
tárok, és a' nappali fáradsággal tellyes estve-is el-
érkezvén, tovább nem kergettetének; de ezen kerge-
tés alkalmatosságával le-vágának 90 Tatárokat, kik
között találtaték e' *Khámna*-is fia — és 11-et fog-
va hozának-bé, kik között 2 elé-való *Mursenek* és
Barjaktár Bülik Gérája Szúltána Themir Ali Agha
találtatának, és 4 Zászlók prédára jutának. Az
Oroszok Sergéből 16-an esének-el és egy ló; 11-en
sebet kapának. Más-napra virradolag némely ré-
szét a' Seregnek Obester *Meskof* alatt *Szalkutza*-felé
küldi a' fő Vezér, hogy az ott lévő ellenségre tá-
modjon. Ezek midön reggeli 9 órakor az ellenség-
re véletlenül rá-ütettenek vólna, olly zavarodásba
hozák azt, hogy noha *Murát* Balsa Sergének nagy
részével *Mombét* faluja-felé szalada, még-is az ellen-
ség közzül 300 halva marada ott, 76-an pedig el-
fogotának: 4 ágyuk és 2 Zászlók prédára jutának.
Az Oroszok részéről egy Zászló-tartó és 4 köz-em-
berek esének-el, 8-an sebet kaptanak. Ezen 76 fog-
lyok között a' nevezetesek: az Anatoliai *Thefter*
Kihajassi (Generál Lájdinánt) *Ufszun Osmon*. Allaj-
beji 2 Zászlóknak feje. *Thirkmis Allajbej*, 2 Zász-
lóknak és 2 *Czéri Bassiknak* feje, és *Bilük Géráj*
Szúltán Afznader, mely annyit téfzen: Kints-tárnak
mester.

Bétsben és az első, lutskos az idő, a' jég még
erős; de a' Pesti Dunán meg-indúltnak mondatik.